

Izhaja razen pondeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Enostopna peti-
vrtica K 150, osmrtine
in zahvale po K 250, raz-
glasi in poslano vrtica po
K 2; večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna štev. stane
50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklame se za
list so poštnine proste.

Upravišтво je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Dr. Lotrič:

Prehrana in svobodna trgovina.

Lačni Avstrijec in Madžar, ki
smatratu Jugoslavijo za državo, po
kateri se cedi med in mleko, sta se
silno čudila, kako je to mogoče, da
se je v zadnjem času po nekaterih
naših provincijah pojavilo znatno
pomanjkanje živil, zlasti kruha. Saj
se Jugoslavijo vendar smatra za en-
krat kot žitnico za vse države, na-
stale na ozemlju bivše podonavske
monarhije! To pomanjkanje prehrane
so občutili zlasti: Dalmacija, Bosna
in Hercegovina ter Macedonija. Pa
tudi po slovenskih mestih, zlasti
v Ljubljani, so se ljudje nastav-
ljali za kruh kot v dobi največje pre-
hranjevalne krize pod staro Av-
strijo.

Kako je to vendar mogoče, se
človek vpraša? Kje so vendar živi-
la? Krepko se je zabavljalo na seda-
njo centralno vlado zlasti v Ljublja-
ni. Kje tiči vzrok tej krizi? Pred-
vsem se je zvrčalo krivdo na ne-
zadosten in slab železniški promet.
Ta vzrok velja za druge ravno na-
vedene provincije, za Slovenijo pa
nikakor ne.

Za resničnost te trditve naj go-
vori dejstva. Samo »Žitni zavod«
je nakupil in izvozil iz Vojvodine v
Slovenijo v dobi od 26. maja pa do
15. novembra t. l. sledeča živila: 359
vagonov moke, 2429 vagonov pše-
nice, 141.50 vagonov rži, 471.60 va-
gonov ječmena, 304 vagona ovsa,
2233 vagonov koruze, 75 vagonov
krompirja, 20.12 vagonov masti in
slanine, 2 vagona suhega mesa in
2404 komadov prašičev. To so urad-
ni podatki. Po teh uradnih zapisnikih
je omenjeno količino živil izvozil
»Žitni zavod«
samo iz Vojvodine
med 26. majem in 15. novembrom t. l.
To je pa samo en del živil, katere
je izvozil »Žitni zavod«
iz Vojvodine.
Izvozil je od tam mnogo, mnogo
več. To vse se bo dogladilo in potem

bomo strmeli. V Vojvodini in tudi
po Srbiji se splošno govori, da se je
v tej sezoni izvozilo v Slovenijo to-
liko živil samo iz Vojvodine, da bi
cela Slovenija izborna živela od te
količine dobre dve leti. Kam so šla
ta živila? V Sloveniji vlada po-
manjkanje!

Pri tem se je ljudska nevolja se-
veda obrnila proti vladi. Zabavljalo
se je vseprek. To je bila ugodna
prilika za ljudi črnozlate mentalite-
te, da so si dali duška proti naši dr-
žavi. Vzrok za to so takoj našli v
demokratsko - socialistični vladi in
v strankarstvu sploh. Čenrav se za-
vedajo, da temu ni tako in da so kle-
rikalci v prejšnji vladi sami naravnost
pospeševali druginjo. Človek
se res sramuje teh ljudi, ki iz golega
sovrašstva do vsega, kar ni klerikal-
no, govorijo ljudstvu vse drugače kot
so dejanske razmere. Najmanj povi-
da za zabavljanje imajo pač sili in
nikdar sili klerikalni vodje, ki jim je
v resnici draginja zadnja briga in si
jo celo žele, kakor je pokazala pre-
hranjevalna politika bivšega mini-
stra dr. Korošca.

Svobodna trgovina se ni obne-
sla. Sedanja vlada bo morala toza-
devno podvzeti druge mere. Izvozni
kontingent pšenice in nekaterih dru-
gih živilskih produktov bo treba
znatno omejiti, oziroma začasnoma
sploh ustaviti. Propričan sem, da bo
sedanja vlada storila tudi na tem po-
lju v polni meri svojo dolžnost. Živil
je v naši državi zelo mnogo nakopi-
čenih pri raznih prekupčevalcih. Ti
ljudje le zadržujejo živila radi mo-
mentalnih valutnih razmer! Tudi tu
bo morala vlada energično poseči
vmes. Če ne bo šlo z lepo, pa z
grdo. Te zaloge naj bi se enostavno
rekviriralo. Ta bi bila lepa, da bi gla-
dovale, ko je pri nas vendar živeža
dovolj!

Najnovejša poročila.

TRGOVSKA KONVENCIJA MED JUGOSLAVIJO IN AVSTRIJO.

LDU, Belgrad, 26. »Politika«
poroča: Minister za šume in rude so-
dr. Anton Kristan je podpisal na Dunaju
novo trgovsko konvencijo med našim
kraljestvom in Avstrijsko re-
publiko. Ta nova konvencija obsega
v glavnem odredbe prejšnjega do-
govora, sklenjenega pred 5 meseci,
ter je bila izpopolnjena v Belgradu
prošli mesec na način, ki smo ga
tedaj objavili.

IZENACENJE PLAČ.

LDU, Belgrad, 27. Minister za
vojsko in mornarico je odredil, da
se nastavljeni vojaških tehničnih
zavodov glede prejemkov izenačijo
z železniškimi uradniki.

IZVOZ ŽIVIL.

LDU, Belgrad, 27. Podpisana je
naredba o regulaciji izvoza živil iz
našega kraljestva. Vse dosedanje
odredbe o tem predmetu, tako tudi
ona z dne 5. novembra t. l., izgube s
tem svojo veljavo.

ZA OBNOVITEV SRBIJE.

LDU, Belgrad, 26. »Beogradski
Dnevnik«
javlja, da namerava vla-
da s prvimi vsotami, ki jih bo dobila
na račun avansa, nakupiti večje šte-
vilo vprežne živine, predvsem vole
na Hrvaškem, ki jih bo razdelila v
kraje, ki so med vojno največje trpeli.

VREČE ZA KMETOVALCE.

LDU, Belgrad, 28. Ministrstvo za
prehrano bo izročilo zvezi kmetij-
skih zadrug 140.000 vreč v svrhu
razdelitve med potrebne kmeto-
valce.

REDNE ITALIJANSKE ČETE ZA- SEDEJO REKO.

LDU, Rim, 26. (DunkU.) Pogaja-
nja z d'Annunzijem glede zasedbe

Reke po rednih italijanskih četah se
bližajo svojemu zaključku. Vlada-
mu predlogu, naj d'Annunzio in legi-
onaril zapuste Reko, nakar bi mesto
zasedle redne italijanske čete, je v
ljudskem glasovanju pritrčila pre-
težna večina reškega prebivalstva.

RAZKRITJA V ITALIJANSKI ZBORNICI.

LDU, Rim, 26. (DDU.) Poslanec
Luzzari je imel v parlamentu govor,
v katerem je grajal vladno akcijo
proti pravu samoodločbe in neod-
visnosti naroda v Črni gori. Navedel
je vrsto dejstev, ki dokumentirajo
stroške italijanske vlade za zbiranje
plačanih tolp v svrhu vzpostavitve
vlade kralja Nikole na črnogorski
prestol. Od leta 1917, nadalje, je re-
kel Luzzari, je italijanska vlada na-
kazovala kralju Nikoli mesečno sub-
vencijo do 250.000 lir. Anglija in
Francija sta mu dajali skupno po
100.000 lir, a sta izplačevanje te
vsote ustavili v juniju 1919, medtem
ko mu italijanska vlada še nadalje
plačuje navedeno podporo. Razen
tega so bile organizirane roparske
tope na stroške italijanske vlade.
Več tisočev v Avstriji interniranih
Črnogorcev je došlo v Italijo, kjer
so jih vzdrževali na razpolago kra-
lju Nikoli, da bi se iz njih sestavile
tolpe, ki naj bi prodirle v Črno goro.
Govornik ni nadaljeval obžalovanj,
ker vlada v Oastri in Formiti pospeš-
je zbiranje tolp, ki naj bi operirale v
Črni gori v korist prejšnje dinastije,
obžaloval pa je tembolji, ker se spr-
či italijanskih čet, ki se nahajajo na
drugi strani obale v Črni gori, gode
nasilja proti narodu, ki je nasproten
povratku Petroviča. Končno je de-
lal, da ti dogodki dokazujejo, kako
se kljub vsem nasprotnim aspiraci-
jam ministrskega predsednika hoče
nadaljevati v Italiji taina zunanja po-

litika, ki je bistveno protivna narod-
nim težnjam.

POTOVANJE RENNERJA V PRAGO IN BELGRAD.

LDU, Belgrad, 27. »Politika«
javlja: Nemško-avstrijski državni kan-
celar dr. Renner bo dne 7. januarja
odpotoval v Prago, kjer bo nadalje-
val že v Parizu začeta pogajanja s
čehoslovanskim ministrom za zuna-
nje stvari dr. Benešom. Teh pogaj-
anj se bo udeleževal tudi naš mini-
ster za šume in rude so. Kristan,
ki je po dvadnevem bivanju na
Dunaju odpotoval v Prago. Dr. Ren-
ner ostane v Pragi 4—5 dni. Nato se
povrne na Dunaj, odkoder se bo ne-
kako sredi januarja napotil v Bel-
grad, da se pogaja z našo vlado o
bodočih gospodarskih odnosih med
Jugoslavijo in avstrijsko republiko.

RESEN POLOŽAJ V BOLGARIJI.

LDU, Belgrad, 27. »Politika«
javlja: Načelnik bolgarskega ge-
neralnega štaba general Nerezov je
odstopil. Na njegovo mesto pride
polkovnik Resukanov. Vsi bolgarski
generali razen generala Georgijeva,
načelnika vojnospodnega oddelka, so
bili vpokojeni. Kakor se trdi, je po-
ložitaj v Bolgariji tak, da bo vlade
prisiljena, proglasiti izredno stanje.
Pri seji komunistične stranke je vr-
gel nek bolgarski častnik bombo,
ki je ubila 5 oseb.

ITALIJANSKI MINISTRSKI SVET.

LDU, Rim, 26. (DunkU.) — Brez-
žično. Pri seji ministrskega sveta,
ki se je vršila v torek, je izjavil mi-
nistrski predsednik Nitti, da bo od-
potoval v sredo v Pariz in ostal tam
do definitivne ureditve reškega
vprašanja.

GORNJO ŠLEZIJU ZASFDEJO ENTENTNE ČETE.

LDU, Berlin, 26. (ČTU.) Zasedba
Gornje Šlezije po zavezniških se bo
izvršila po načrtu osem dni po pod-
pisu mirovnega protokola. Ustanovi-
la se bo vrhovna civilna uprava, se-
stoječa iz štirih oseb. Predsedoval ji
bo francoski general Levand. Pripa-
dal pa bi ti tudi italijanski brigadni
general Marinis in angleški polkov-
nik Percival. Francozi zasedejo 11
okrožij, Angleži in Italijani 6 okro-
žij. Amerikanci bi imeli postaviti tri
bataljone, ki jih pa najbrž ne bo. Na-
mesto njih pridejo Angleži. Za vsa-
ko okrožje se ustanovi posebna ko-
misija, kateri bi bila pridružena po
en poljski in nemški komisar.

VRHOVNI ZAVEZNIŠKI SVET.

LDU, Lyon, 28. (Brezžično.) Vr-
hovni zavezniški svet je imel v so-
boto jutraj sejo na d'Orsayu. Pred-
sedoval je Clemenceau. Nemška
vlada je predlagala, naj zavezniške
države določijo izvedence, ki naj
nemudoma odpotujejo v Nemčijo
ter na licu mesta ugotovijo, kakšen
je ladijski material, s katerim raz-
polagajo razna nemška pristanišča.
Ta predlog se je sporočil v London,
kjer posluje medzavezniška komi-
sija za ladijska vprašanja. Britanska
vlada je že izjavila, da je priprav-
ljena odposlati svoje izvedence v
omenjeno svrhu. Misli se, da ta ope-
racija ne bo imela za posledico, da
se bo moralo preduragiti besedilo
protokola, ki je bil sestavljen 1. no-
vembra t. l. Poslovanje izvedencev
bi samo predložilo Nemčiji, v koliki
meri vztrajajo zavezniški pri svoji
zahtevi glede izročitve ladijskega
materijala, ki je določen v protokolu.
Vrhovni svet je nadalje razpravljaj o
stanju pagajanj z nemškimi vojaški-
mi oblastmi glede prevoza zavezni-
ških čet, ki imajo zasesti ozemlja, na
katerem se bo vršilo ljudsko glaso-
vanje. Nemške oblasti opozarjajo na
materijalne težave in izjavljajo, da
ne bodo mogle obvladati železniške-
ga prometa, ki bo v zvezi s prevo-
zom čet, in sicer z ozirom na veliko
število vlakov, ki jih zahtevajo zave-
zenci. Zdi se, da zahtevalo zavez-

niki po šest vlakov na dan, dočim
hoče Nemčija staviti na razpolago
samo štiri. Končno se je vrhovni
svet bavil s poslanico, ki jo je švi-
carska vlada naslovila na francosko
vlado in ki se tiče pogajev za vstop
Švice v zvezo narodov. Poseben od-
sek pravnih izvedencev je dobil na-
logo, da izdela odgovor vrhovnega
sveta na to poslanico. Prihodnja se-
ja bo v ponedeljek zjutraj.

RAZDELITEV NEMŠKIH KO- LONIJ.

LDU, Pariz, 27. (DunkU.) Po na-
črtih, ki jih je mandatna komisija iz-
ročila vrhovnemu zavezniškemu
svetu, in ki se tičejo mandatov za
nemške kolonije, pripade Nemška
južno-zapadna Afrika Angliji, prav-
tako tudi otočje Nauru v Tiheem oce-
anu. Nemški del otočja Samoa se
prideli Novi Zelandiji, nemški del
Nove-Gvineje in Bismarkov arhi-
pel Avstraliji. Maršalsko, Karolinsko
in Marianško otočje pripadejo Ja-
ponski.

CLEMENCEAU BO PREDSEDNIK REPUBLIKE.

LDU, Pariz, 27. (DunkU.) —
Brezžično. Kakor se poroča, bo
Clemenceau izvoljen za predsednika
republike v večino najmanj 75 gla-
sov. Ministrski predsednik postane
baje Millerand, Poincare pa, ako bo
s tem zadovoljen, minister za fi-
nance.

VOJAŠTVO PROTI KOLČAKU.

LDU, Berlin, 27. (DunkU.) »Ach-
tuhl Abendblatt«
javlja iz Haaga: Brezžična
brzjavka iz Moskve po-
roča: V taborišču Saborovsk je iz-
bruhnil upor nemških in avstrijskih
vojnih ujetnikov. Med čehoslova-
škimi in ameriškimi vojakmi se opa-
zadve sovražno mišljenje proti
Kolčaku.

ODGODITEV ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

LDU, London, 24. (DunkU.) Par-
lament je bil včeraj s kraljevim od-
lokom odgojen.

POLJSKI KONZUL V LJUBLJANI.

V Ljubljano je dospel pred treni
dnevi vice-konzul poljske republike
g. Mieczyslaw Mistat. Konzul, ki
ostane sedaj v Ljubljani, se je ogle-
stil tudi v našem uredništvu. Nagla-
šal je predvsem voljo poljske vlade
z jugoslovansko državo tudi za vna-
prej vzdržati prijateljske vezi in jih
napraviti še trdnjše in tesnejše. Za-
nimive so bile izjave konzula glede
vojne stanja Poljske z bolševiško
Rusijo. Tudi Poljska je namreč pri-
šla do spoznanja, da je treba s sov-
jetsko Rusijo preikomogoče skleniti
mir. Poljska noče biti več v rokah
zapadnih reakcionarnih držav le
golo sredstvo za dosego zapadno-
evropskih reakcionarnih ciljev. —
Drugič izpregovorimo o republiki
Poljski kaj več. (Uredništvo).

VRAČAJOČIM SE BEGUNCEM.

Odsek za prehrano objavlja:
Vračajočim se beguncem izdaja iz-
voznice za živila in živino doslej iz-
ključno odsek za prehrano v Ljub-
ljani. Vse tozadavne prošnje naj be-
gunci vložijo potem političnih okra-
nih oblastev na posredovalni urad
za begunce, ki bo kratkim potem iz-
posloval izvoznice pri imenovanem
odseku. Neposredno se beguncem ne
izdajalo izvoznice.

Predpogoj za regulacijo valute.

V zadnji številki smo napliati ne-
kaj razmotrivanj o regulaciji valute
v Jugoslaviji. Prvi in glavni predp-
ogoj regulacije je delo, produkcija, ne
glede na državno ali pa tudi na dru-
žabno obliko. Delo in produkcija sta
podlaga kapitalistične in pa tudi so-
cialistične človeške družbe. To nam
je treba omeniti zaradi tega, da se
naše zadnje razmotrivanja o regula-
ciji valute ne bo krivo umevalo.

Ne glavni, vendar pa sporedno
sedaj prav tako važen predpogoj je
odpis krivično pridobljenega imetja,
bodisi z verižništvom ali z odušer-
vom, kakor tudi imetja mrtve roke,
ki služi le parasitstvu družbe. Odpis
teh imetij, oziroma zaplemba, je pa
jako težavna stvar, ker verižniki
skrivaio svoje bogastvo. Zaraditega
smatramo, da je veliko praktičneja
pot natančne evidence vojnih odu-
hov in verižnikov, ki se polagoma
izpopolnjuje, kakor se jim prihaja na
sled. Če bi vlada hotela zapleniti ali
odpisati imetje v krajšem roku, te-
daj se ti izmuznijo pretkani verižni-
ki, dočim se jim to mant posreči. Če
se uvede stalna evidence teh ljudi,
ki se tekom časa še izpopolnijo, zakaj
bogastvo se skriva, prelaga, a kon-
čno le pride na svetlo. Na podlagi iz-
popolnjene evidence se izvedejo ob-
ugodni priliki eventualno tudi odpisi,
toda v prvi vrsti pa je primerno, da
se vse dobičkarje znatno obdavči in
če bi se bilo bati, da prevale to dav-
ke na konsumente in delavce, tedaj
bi bilo tudi potrebno, da se jih obra-
meni z odpisom imetja, ki se ne po-
vrne. Gre tukaj za to, da prispevalo
k sanaciji gospodarstva tisti, ki so
sokrivi sedanjih razmer, ki so izra-
bili vojni čas in razmere v sebični
namene. Nikakor pa ne bi bilo pra-
vično, da bi se takim pilavkam od-
pisalo del dobička, ki bi ga morali
potem davkoplačevalci vračati po-
tom države preobjektivnim kapitali-
stom. To bi bilo le novo izžemanje,
ne pa sanacija.

Resnica je tudi, kar tako radi na-
glašajo klerikalni listi, da vlada v
Jugoslaviji veliki kapital, ki ga je za
takoj izpočetka postavila na neke ra-
dikalno-klerikalna vlada. Kapitalisti-
ni sistem v tej obliki kakor ga ima-
mo sedaj, je delo prejšnje Protičko-
roševske vlade. In prav zaradi tega je
moč te kapitalistične buržoazije že
močno zasidrana v gospodarski po-
litiki, in sicer tako močno, da ima
velik, skoro neomajen vpliv na vsi
državno politiko. Iz tega tudi sledi,
da se valutno vprašanje ne bo dalo
izlepa ugodno rešiti, zlasti ne na ra-
čun tistih, ki bi bili moralno dolžni
nositi odgovornost za vse zlo. Če bi
hotela vlada tudi prevesti pametno
regulacijo, bodo to kapitalisti sku-
šali preprečiti.

Naša naloga bo, da v tem ozira
zagovarjamo z vso doslednostjo svo-
je stališče ter da se tudi zavzamemo
za realizacijo potrebnih akcij, ki bo-
do omogočile, da pridejo verižniki,
odurhi in vojni dobičkarji splošni
pred sodni stol ljudstva ter da se va-
lutna regulacija, če se že mora izve-
sti na tak način, tudi pravično iz-
vede, o čemer pa ne moremo biti
prepričani, če se razveljavi le par mi-
lilijonov kron, ki so v rokah delovnih
in neimovitih slojev.

SODRUGI POZORI!

Naročajte brošuro: Bauer: »Pol-
k socializmu«, cena 2 K 30 vin. s
poštnino. Organizacije dobe pri več-
jem naročilu (najmanj 10 izvodov)
popust. Brošura je primerna za štiva
pri diskusijah.

Novice.

— Proti tihotapstvu. »Politika«
poroča, da je minister za notranje
stvari odredil v svrhu omejitve ti-
hotapstva, ki se je zelo razširilo, da
se naj vsem uradnim in privatnim
osebam, ki bodo prijavile kak pri-
mer tihotapstva, odstopi polovico
zaplenjenega blaga, namenjenega
tihotapstvu, in polovico denarne
kazni, na katero bodo posamezni ti-
hotapci obsojeni.

— Telefonska pogodba z Avstri-
jo. Ministrstvo pošte in brzjav je
z avstrijsko pošto in brzjavno
upravo sklenilo telefonsko pogodbo.
Razgovori se morejo voditi od sedaj
samo med Gradcem in Dunajem po
eni strani in med Ljubljano, Zagre-
bom in Brodom na drugi strani. Za
razgovor treh minut je plačati 16 K.

za žurneje razgovore po 48 K. To velja od 1. januarja 1920.

Plazovi v Švici. Sneg, ki je te dni zapadel v nekaterih delih Švice v veliki množini, je povzročil težke nesreče vsled plazov. Z gore Schiahorn se je utrgalo več plazov, katerih eden je zasul leseno barako. Pri tem sta dva hlapca smrtno ponesrečila. Drug plaz je udrl v zdravilišče Davos-Dorf in v hotel Germania ter brez poškodbe zunanjih zidov napolnil vse notranje prostore oba poslopj s snegom. V zdravilišču sta bili ubiti neka bolniška streljina in neka pacientinja, več oseb pa je bilo deloma težko, deloma lahko poškodovanih. Nadalje je zasul plaz neke židovsko zdravilišče in v bližini se nahajajoče skladišče. Tudi pri tej priliki sta dve osebi izgubili življenje. Reševalna dela zelo otežuje silni veter. V sredo jutraj je bil kraj Davos popolnoma odrezan od svoje okolice.

Poplava ob Renu. Kakor poročajo listi, so pokrajine ob Renu, Menn in Nekarju poplavljeni. Plovba je ustavljena. Mostovi za silo so odrušeni. Na Württemberskem je morala požarna brigada na sv. večer pomagati ljudem in živini iz nevarnosti. Tudi porečje Donave je poplavljen, vendar je škoda neznatna. — Vzhodni Franciji so mnoge pokrajine poplavljeni.

Kolodvor v Marseillesu zgorel. Glavni kolodvor v Marseillesu je popolnoma zgorel. Škoda znaša več milijonov frankov.

Vpokoitev sodruga A. Prepeluha.

Kakor znano, je bil nedavno sodrug A. Prepeluh, bivši poverjenik za socialno skrbstvo, vpokoten. To je naredilo precej prahu, zlasti uradniki so zabavljali. Našo stranko in sodruga Prepeluha se je obtoževal vseh mogočih in nemogočih reči. Obrnil smo se na sodruga Prepeluha za pojasnila in prejeli od njega sledeči odgovor, ki ga priobčujemo:

»Vem, kako se zabavlja, toda če opravičeno, to je drugo vprašanje. Ne bi tega polasnjeval, toda, ko me že izprašujete o tej »aferti«, bom odgovoril na kratko. Znano vam je, da sem po poklicu državni uradnik z 21 službenimi leti, ki se mi po službeni pragmatiki štejejo v pokojnino. Ker nimam še polne službene dobe, morem stopiti v pokoj le, če dokazem svojo fizično nesposobnost za nadaljno službovanje. Če tudi moj zdravstveni položaj ni rožnat, vendar nisem orosil za vpokoitev. Ukaz z dne 10. novembra 1919 je bil torej za mene ravnotako presenetljiv, kakor za one, ki nani zabavljajo na vsa usta. Najbrže je bilo vse in nesporazumljenje. Zato sem takoj, ko sem za to izvedel (sredi novembra) sam in iz lastnega naveden izjavil gospodu delegatu ministra financ v Ljubljani, da ne reflektujem na pokojnino, za katero nikdar nisem prošil. Vsled tega tudi nisem prejel nikake pokojnine izplačane. Vse zabavljanje je torej preuranjeno in neosnovano. Našo stranko pri tem ne zadene nobena krivda, ker je vedela o tem prav tako malo kakor jaz sam. V obrambo napadov na svojo osebo nisem seveda storil ničesar. Dejanski stan zadeve pa sem razložil v posebnem dopisu načelnstvu stranke. To je vse, kar vam vem povedati.«

Iz tega sledi, da se je sodrug A. Prepeluh zopet delala krivica, ki se mu mora popraviti.

Dnevne vesti.

Slepomišljenje.

Iz železničarskih krogov nam pišejo: Kdor zadnje tedne zasleduje ljubljanske revolverske lističe, konstatira v njih nervoznost ki sicer ni običajna. Železničarji so si potem svoje stare in izkušene organizacije izvajali malenkostna izboljšanja svojih gnutih in službenih razmer. Zakaj neki torej taka nervoznost v teh radikalno - demokratičnih in nadstrankarskih lističih? Na »Protokolu sporazuma« ni podpisani neizgovorni in »idealni« G. Deržič. »Sporazum« baje ni vreden ničesar, zato ker je baje »komunistično« delo in ker Deržičev državotvoren element ni sodeloval in se mu niti v pogledu ni dovolilo. Vsa »neizgovar«, celo jugoslavijo obsegajoča »nepolitična« organizacija z njegovim pokroviteljstvom vred ni mogla pomagati. G. Deržiča onrode iz ravnateljstva južne železnice tarnajo, da nimajo denarja v tistem trenutku, ko ravno isti demagog Deržič razburja železničarje s tem, češ, da so jih »komunisti« izdali in da bi se dalo veliko več doseči. V svoj demagoški

voz vpreza deželno vlado in vse one, ki so toli naivni, da mu nasedajo, istočasno pa odreja, po »komunistih« regulirane dohodke železničarjev na povsem demokratičen način s tem, da milostno priznava višjim uradnikom, torej nasprotnikom »Protokola sporazuma«, 1500 in 1000 kron preduma, nižjim uslužbencem in posebno delavcem pa, ki se mu tako v srce smilijo, 300 K. Delavke so po njegovih nazorih izključene, seveda ne gospodične iz pisarn, katerim se prizna 1000 in še več kron preduma. V tem grmu tiči zalet in g. Deržič kakor njegovi protektorji so lahko uverjeni, da naš račun še dolgo ne bo poravnal. Javnost vas je že obsodila, ljudsko sodišče pa bo napravilo pravi konec, ko pride čas zato. Gospodje tarnajo, da uprava južne železnice nima denarja. Mi, ki razmere poznamo, bi se tudi čudili, če bi ga imela. Poznamo oni »program«, spraviti to podjetje v konkurz. Če se na tem niče drugi ne interesira, se tudi mi ne bomo. Javnost pa naj spozna vzroke neurejenih razmer in pomagala nam bo pri končnem obračunu.

Žene javnih nastavlencev in javne nastavljenke opozarjamo na ustanovni občni zbor »Društva žena javnih nastavlencev in javnih nastavljenek«, ki bo v ponedeljek, dne 29. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni posvetovalnici na magistratu.

Društvo državnih nastavlencev kraljevstva SHS ima odborovo sejo v ponedeljek, dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v običajnem lokalu. Nujne zadeve! Polnoštevino! — Predsedstvo.

Dunajski visokošolci, ki stanujejo v Ljubljani, se pozivljajo, da se vsi brez izjeme udeležijo sestanka, ki se vrši v torek popoldne ob 3. uri v restavraciji »Narodnega doma«. — Jože Turk.

Zahvala. Podpisani se naitopleje zahvaljujem za podporo, katero sem prejel od Osr. društva kovinarjev, podružnica Ljubljana in od kovinarjev glavne avtomobilske delavnice (162 K) za časa moje bolezni. — Martin Erjavc.

Umrl je včeraj jutraj A. Lokar, zasebnik, oče uradnika fin. dir. Ant. Lokar. Pogreb bo v torek, dne 30. t. m. ob pol 2. uri popoldne iz deželne bolnice. Lahka mu zemlja!

Uradne ure Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo v Ljubljani so vsak delavnik od 8. ure popoldne do 1. ure in od 4. do 6. ure popoldne. Da se pa more poslovanje Gospodarske komisije vršiti redno in gladko, se sprelemaio stranke samo v torkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure popoldne. Le vplačila pri bagajni Gospodarske komisije se sprelemaio vsak dan v uradnem času. Skladišča Gospodarske komisije so odprta vsak delavnik od 8. ure jutraj do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Od 1.—8. januarja 1920 ni vstopa v skladišča radi nove inventarizacije.

»Državna posredovalnica za delo«, podružnica za Ljubljano in okolico. Delo je na razpolago: blagom, deklaracijam, kuharicam, služkinjam, gospodinjam, mizarjem, valencem razne stroke, ključavničarjem, pletarjem, pisarniškim močnem, steklarjem, tesarjem, žaglarjem, kolarnim kov strigarjem itd.

Našla se je v soboto popoldne zlata moška ura z zlato verižico. Izgubitelj jo dobi pri gosp. Milanu Košak, zlatarju. Cankarjevo nabrežje št. 31.

Prijava častnikov. Komandi mesta Ljubljana naj čimprej javijo naslove oziroma se osebno javijo pri tej komandi sledeči zg. oficirji: por. Edvard Prinčič, peš kapetan Jos. J. Hočevar in praporščak Janko Košenina.

Lesni trgovci. pozor! Glasom brozavnege obvestila Komande Savske divizije se vrši dne 5. januarja 1920 v intendanturi Savske divizije, Zagreb, Gajeva ulica 30. »fiktalna licitacija za nabavo 10.000 kubičnih metrov drv za potrebe zagrebške garnizije«. Kavcija znaša deset odstotkov kupne vsote. — Komanda mesta Ljubljana.

Iz stranke.

Krajevna politična organizacija, podružnica Spodnja Siska, sklicuje dne 2. januarja 1920 ob 7. uri zvečer v gostilno Celarc vse ulične zaupnike in odbornike k seji. Prosi se, da se iste vsi udeležijo, ker je dnevni red zelo važen. — Načelnstvo.

Seja podružnice kovinarjev se vrši v torek, dne 30. t. m. takoj po delu. Dolžnost vseh odbornikov je, da se seje polnoštevino udeležijo.

Iz Slovenije.

Še nekaj o klerikalnem shodu v Trzinu.

Klerikalci kaj radi zvrčajo krivdo druginje na ramena sedanega ministra prehrane sodruga Bukšega. Čeprav se sami prav dobro zavedajo, da je prehrano cele naše države imenitno zavozil edinoletni bivši klerikalni minister Korošec, ki je čez noč uvedel svobodno trgovino, kar ni pomenilo ničesar drugega, kakor pospeševanje verižništva, svobodno kopičenje in skrivanje živil ter svobodno navijanje cen. Ob času žetve je vsakdo opazil, da so lesenski sadovi izgubili kar čez noč, kakor da bi se ne bilo sploh ničesar pridelalo. Lahko je sedaj izza plota zvrčati krivdo na drugega. Ministrstvo prehrane ima dejansko danes ravno vsled zavozne prehrane politike Koroščeve jako težko stališče. Amerikanska živila, razni drugi proizvodi in igračke, ki jih je naročil Korošec, so veljali ogromne vsote, ki bodo še za nedogleden čas otežkočevale delovanje ministrstva prehrane. Prazni so torej vsi napadi na sodruga Bukšega. Klerikalci tudi vedo, kako stoji s prometnimi razmerami, za kojih izboljšanje bi morali že oni ustvariti vse predpogoje takrat, ko so sedeli v centralni vladi! Teža pa niso storili. Šele sedaj se je začelo z resnim delom za vzpostavitev prometa. Organizirala se je intenzivna produkcija premoga, popravila se potrebni železniški material in sodrug Kristan poskrbi našim železničarjem potrebno število lokomotiv. Kaj je bilo v valutnih vprašanjem? Kaj ste storili? Finančni položaj se je za časa našega sodelovanja v vladi dnevno slabšal in naša valuta je padala. Kie je bil takrat ljudski blagor, gospodje klerikalci? In gospod Breje: Kdo je vrizoril koroške krvave eksercicije? Daljnih dokazov ni treba, ti zadoščajo. Kdor ni udarjen s slepoto, se ne bo pustil premočiti od klerikalnih huiškačev, ki se za zopetno dosego vladne moči poslužujejo, kakor je razvidno iz »Večernega lista«, celo propagande (čujte in strmitel!) — za boljše življenje! Vse, vse imi pride prav, samo da bi preslepili omahilivce in jim zmešali še zadnje polme. Vam na se posebej, trziški klerikalni petelin, bodi v sramoto, da vlačite na shode šolsko mladino, ki vam glasuje za vaše resolucije! Na shodu ste govorili tudi o novem šolskem zakonu. Povemo ob tej priliki, da se delavstvo zelo zanima za ta novi zakon, ker mu je vzgoja otrok mnogo na srcu. Delavstvo hoče svobodno šolo. Noče, da bi nam še nadalje vzgajali mladino duhovnikov, ki blagoslavljajo vojsko in sovražijo vsak znanstveni napredek. Proletarska mati in oče, skrbita za vzgojo in izobrazbo svojih otrok! — Socialisti zahtevamo ločitev cerkve od države. V politiko in izobrazbo naše mladine naj se cerkev ne vmešava. Svobodna cerkev v svobodni državi, to je naše geslo. Naj se torej tudi ne dogaja več, da vborabljate prižnice za politične napade, naperjene predvsem zoper socialne demokrate, ker drugače moramo smatrati cerkev za prostor, kjer se prirelo javni politični shodi. Končamo. Vsemu revnemu ljudstvu pa ključemo: Odprti oči in videlo boš, da te le nauk o socializmu pripelje do lenše bodočnosti, do prave svobode! Pozlobi se v socialistične nauke in našel boš v njih resnico in svoje pravice!

Fala nad Mariborom.

Dne 12. decembra je umrl na Fali eden najboljših sodrugov, sodrug Pečnik, zapustivši ženo s tremi nepreskrbljenimi otroci. Na pokopališču je držal sodrug Kavčič iz Maribora ganljivi nagrobni govor. Lahka mu zemlja!

Struce pri Dobropolah.

Zadnjič se je vršil tu kmečki shod SLS, na katerem je imel glavno besedo mlinar Pogorelec, ki je grozovito hvalil Koroščevo prehranjevalno politiko ter ravno tako strastno napadal sedanega ministra za prehrano sodruga Bukšega. Bil pa je na tem shodu tudi kmet, ki sicer ni pristaš naše stranke, ali je pošten mož. Gabilo se mu je govorjenje govornikovo in hvalisanje bivše klerikalne vlade, ki je s svojim skoraj enofornim gospodarstvom ljudstvu več škodovala, kakor pa koristila. Hotel je zato pojasniti resnico župnikovim ovčicam o trgovini z žitom s Čehoslovako ter ameriškimi pokvarjenimi moki, pri kateri je naša država v svojo škodo prizadeta za več milijonov, in to no zaslugi bivšega ministra Korošca. Ko je kmet to stvar pojasnil župnikovim ovčicam, so ga

hotel kar v imenu božjem brahijalno napasti. Takol nato so sestavili tudi nekaj zapisnik proti temu kmetu, da bi ga kakorkoli prestrašili. Kakšni strahopetci ste, ki se bojite resnice, gospodje klerikalci iz farovža!

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Štev. 8360.

Javna dražba.

Dne 12. januarja 1920 bo v skladišču Bano i Breder v Subotici. Sejedniski put javna dražba sledečih predmetov: 6000 hl vinskih in drugih sodov; 2 vagona vlna in kisa; 5000 kg košar za sadje; 1 vagon železnih sodov, razni cilindri za plin in fitiline, razno tehnično orodje leseno blago, okvirji, palice in mrtvaške krste; 1 vagon vreč in dežnih plaščev; 3 vagona železnega blaga, lopat, peči, cevi, žice in žehliv; 2 vagona razne oprave klavirjev in pohištva; 2 vagona raznega papirja, papirnih denarnih ovojnega papirja, mastil in drugega orodja; 8 vagonov mineralne vode, zdravil, oplač v steklenicah, manufakture, preje, kodele in igrače; 3 vagona sode, amoniaka, mila, modre galice, raznih barv, krem in čistil za čevlje, kite in lesnih žehliv za čevlje; 1 vagon steklenic, porcelana, stekla in ogledal; 1 vagon kolonaza, ketrana, karbota in raznih drugih mineralnih masl.

Dražba se prične 12. januarja 1920 ob 8. uri in traja do razprodaje vsega blaga. Kupnino mora kupec založiti takoj. 1086

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani.

dne 13. decembra 1919.

Razpis.

V področju deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani je popolniti tri mesta rečnih mojstrov, in sicer:

1. pri Savi s sedežem na Doiskem.
2. pri Dravi s sedežem v Borovljah in

3. pri Muri s sedežem v Gorenji Radgoni.

S prejemki ločenimi po zakonih z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15 in 16. z dne 25. septembra 1908, drž. zak. št. 204, in z dne 26. decembra 1899, drž. zak. št. 255, in po ministrski naredbi z dne 24. septembra 1908, drž. zak. št. 234, po katerih znaša temeljna plača 900 K, pri podčastnikih, ki so služili pri volakih več kot tri leta, 980 K, oziroma 1060 K, nadalje z aktivitetno doklado, ki znaša 30% osnovne plače, z letnim pavšalom za službeno obleko v znesku 160 K, in z obhodnim pavšalom v znesku 100 kron za en mirilimeter in leto. Dokler velja naredba o draginskih prispevkih, se splačne draginska doklada po določilih naredbe z dne 28. junija 1919, št. 125 U. I. ter 85% povšek obhodnega pavšala.

Svoleročno pisane in pravilo kol kovane prošnje za te službe naj se

Št. 21.740.

Razglas. Štetje živine.

Vsled odredbe deželne vlade za Slovenijo, poverjenišvo za za kmetijstvo, v Ljubljani z dne 24. novembra 1919, št. 6009, se mora dne 30. decembra 1919 izvršiti splošno štetje konj, govee živine, prašičev, ovca, koz, bivolov, oslov, mul, perotnine in čebelnih panjev.

Ta posel bodo opravile v Ljubljani tri komisije, in sicer se bo v Spodnji Ši: ki in na Barju popisovalo od hiše do hiše, dočim bo komisija za pravo mesto poslovala 30. in 31. decembra 1919 od 8. do 12. ure popoldne in od 2. do 5. ure popoldne v mestni posvetovalnici, kamor morajo v mestu stanujoči lastniki priti popisovat svojo živino, perotnino itd. in čebelne panje.

Lastniki se opozarjajo, da pravočasno pridejo popisat svojo živino itd. in sploh store svojo dolžnost kar najnatančneje.

Mestni magistral ljubljanski,
dne 15. decembra 1919.

Tesače

za takojšnji nastop proti dobri plači ter prostemu stanovanju in hrani sprejme

„Dom“, deln. družba za lesene stavbe
v Zagrebu, Zrinjski trg 17. 998

vlože pri »Gradbenem ravnateljstvu v Ljubljani«, (Turjaški trg št. 1) do dne 16. januarja 1920.

Prošnji morajo biti priloženi nastopni dokumenti:

1. rojstni (krstni) in domovinski list;
2. vojaški certifikat ali drug dokument o vojaški službi prosilčev;
3. uradno-zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za to službo;
4. spričevalo o nravnosti;
5. dokazilo, da je prosilec več slovenščine v besedi in pisavi, da zna risati, kolikor je to za gradbeno empiriko potrebno in da je izvežban čolnovodja.

Mesto se podeli najprej za leto dni provizorno, potem pa ob zadovoljivem službovanju in po izvršeni preizkušnji, ki jo je napraviti najkasneje tekom treh let, definitivno.

Podčastniki - certifikatisti, ki so si pridobili certifikat v smislu zakona z dne 19. aprila 1872, drž. zak. št. 60, dalje prosilci, ki predložijo dokaz, da so izvršili prakso gradbenega empirika in so izučeni v zidarstvi obrti, potem vojni invalidi, ako so sicer sposobni za tako službo in ako ustrezajo vsem pogojem za sprošeno službo, imajo prednost pri podelitvi izpraznjenih mest.

V ostalem si pa pridržuje gradbeno ravnateljstvo glede podelitve služb proste roke.

V Ljubljani, dne 20. dec. 1919

Gradbeno ravnateljstvo. 979

Člani konsumnega društva v Krasniku

se opozarjajo, da vzamejo

dividendo do zadnjega decembra t. l. Kdor do tega časa ne vzame, se bodo pripisalo k hranilnim vlogam.

1083

Načelnstvo.

Staro železo

kupuje po najugodnejših cenah

„Jeklarna na Ravneh“

Guštanj-Ravne, Koroško.

JOSIP-JUGO
PLESKER IN LJUBLJANA

== Ljubljana ==

Rimska cesta 10

naznanja, da so vedno dela s pristnim blagom

Izvršitev točna.

Zmerne cene.

Za vsa izvršena dela jamčim dve leti.